

[Lwzow.]

løn, så ved vi, at det ville blive helt astronomiske tal, der skulle til, sandsynligvis et beløb, der ville passere 2 mia kr. Det ville være rimeligt, om uddannelsen nu blev fastlagt, men at spørgsmålet om betaling blev overladt til arbejdsmarkedets parter, eventuelt til forhandling sammen med overenskomsten i foråret 1977. Vi ved jo, at den løn, de almindelige lærlinge får udbetalt, også under skoleopholdet, er beregnet som en betaling for det arbejde, de gør. Det er så fordelt, også på skoletiden, og det vil sige, at det står i forhold til deres indsats, og noget lignende må man finde frem til her.

I hele loven er der mange detaljer, som vi ønsker at debattere i udvalget — vi mener ikke, førstebehandlingen her er til det — i indholdet af uddannelsen, forløbet af den, styringen af den. Vi har på det sidste haft lovforslag, der har ændret på styringen. Alle disse ting vil vi gerne gå i dybden med i udvalget.

Også jeg må sige, at én retning af EFG-uddannelsen har særlig store problemer, og det er landbrugslinjen. Man har her, uden rigtig at vide, hvad man gjorde, sat noget i gang, som ingen kontakt har med det glimrende uddannelsessystem, erhvervet kørte med, der endte med — som den tidligere taler sagde — tildeling af det grønne bevis. Dette grønne bevis har vi altid anerkendt, også her i denne sal, idet vi kræver det som betingelse for, at unge landmænd kan få del i en hel række støtteordninger. Vi ønsker derfor ikke at gå videre med denne landbrugslinje, før der er opnået en koordination mellem den traditionelle uddannelse og EFG for landbrugslinjen. Det rimeligste ville nok være, at man efter et EFG-basisår kæder de to linjer sammen. Vi må så forvente, at EFG-linjen mest bliver benyttet af unge fra byen, som vil snuse til erhvervet, før de helt bestemmer sig, og undervisningen kan så i en helt anden grad målrettes mod denne gruppe og kommer ikke til at bremse de unge, der er vokset op i landbruget, og som hundrede procent ved, hvad de vil, og derfor faktisk bliver bremset i uddannelsen af et generelt basisår.

Det store spørgsmål i dag er praktikpladserne. Her må vi håbe, at de forskellige erhverv selv kan forhandle sig frem til en ordning, for jeg finder, at det vil være ulykke-

ligt, hvis vi skal til at benytte værkstedsskolerne i nogen videre udstrækning. Det ville ødelægge hele tanken bag EFG-uddannelsen.

Generelt kan jeg sige om lovforslaget, at det konservative folkeparti må konstatere, at tiden er så forpasset, at forsøgsperioden er nødt til at fortsætte, men vi kan ikke forlænge EFG-elevernes fortrinnsstilling i forhold til andre 10. klasse-elever. Vi finder også, at det er nødvendigt at pålægge ministeren nu at fremskynde arbejdet med at fastlægge den endelige struktur, så vi får ordentlig tid til forberedelserne, inden den nye lov skal træde i kraft til næste år, og vi insisterer på, at man umiddelbart får sat system på den særlige landbrugslinje.

Kristine Heltberg (SF):

Da den nugældende lov blev fremsat i Folketinget i 1972, blev der af mit partis daværende ordfører i denne sag, hr. Maigaard, peget på de farer, der efter hans opfattelse truede denne i og for sig udmærkede og betydningsfulde lov, nemlig økonomien. Med en næsten profetisk kraft gjorde han allerede dengang opmærksom på, at det var i 1975-76, denne fare ville vise sig, det var nemlig dér, denne uddannelse ville komme til at koste noget. Den daværende undervisningsministers og nuværende finansministers optimisme om, at alt var indkalkuleret, holdt desværre ikke stik. Det er jo heller ikke gået så godt med at skaffe praktikpladser — også et af de punkter, hvor vi i SF allerede dengang havde vore bange anelser. Vi har med et forslag til folketingsbeslutning prøvet at pege på dette meget alvorlige problem for gennemførelsen af EFG-forsøget.

Når jeg nævner dette, er det ikke for med malice at komme med et bedrøveligt „hvad sagde vi“, men for med sorg at konstatere, at der snart ikke er det onde, man kan forudsige eller blot ane, især på et område som uddannelsesområdet, der ikke kommer til at gå i opfyldelse. Det er med skam og sorg, vi så ligestillingen mellem EFG-elever og lærlinge under den gammel-dags mesterlære ryge under finanslovaftemningerne i forrige uge. Denne afgørelse har efter vor opfattelse lagt gift også for det kommende arbejde med EFG-uddannelserne og i og for sig også med det foreliggende